

Deklaracija Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira sastali su se u Sarajevu 18. i 19. juna 2007. godine. Ovom sastanku prisustvovali su i članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine i predsjedavajući Vijeća ministara.

Trenutna politička situacija u BiH razlog je ozbiljne zabrinutosti Upravnog odbora. Također je došlo do ozbiljnog pogoršanja političke atmosfere, kao i prijetnji nekih vaninstitucionalnih aktera da će rješavanje pitanja sigurnosti uzeti u svoje ruke.

Odgovornost leži na onim političkim liderima koji su blokirali napredak i ugrozili političku situaciju svojom agresivnom retorikom. Međunarodna zajednica je jedinstvena – ona neće tolerirati bilo kakve pokušaje ugrožavanja Dejtonskog mirovnog sporazuma i neće imati pasivan stav prema provokativnim izjavama i radnjama.

Upravni odbor je još jednom naglasio da odgovornost lokalnih organa vlasti i dalje ostaje osnovni princip. Politički lideri nisu ispunili svoju odgovornost. Upravni odbor poziva umjerene snage da prezentiraju svoje stavove kako bi promovirali pomirenje, kao i politiku vođenja pregovora i postizanja kompromisa. Istovremeno, Upravni odbor naglašava da će međunarodna zajednica zadržati instrumente koji su joj potrebni da bi se suprotstavila destruktivnim tendencijama.

Od aprila 2006. godine, došlo je do gotovo potpunog zastoja u provedbi mira i usvajanju reformi koje su preduvjet za zaključivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Ovaj politički zastoj također predstavlja prijetnju ekonomskim prilikama u Bosni i Hercegovini. Upravni odbor također očekuje značajan napredak u provođenju brojnih reformi navedenih u komunikima koje je Upravni odbor izdao od izbora održanih u oktobru 2006. godine do danas. Upravni odbor je duboko zabrinut zbog toga što Bosna i Hercegovina nije ostvarila napredak u zaključivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, uprkos činjenici da je tekst tog Sporazuma već usaglašen. Parafiranje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju mora biti prvi prioritet za Bosnu i Hercegovinu. Međutim, zbog nepostojanja političke volje, Bosna i Hercegovina se suočava s mogućnošću da u ovom smislu zaostane za svim svojim susjedima.

Za parafiranje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju neophodan je konkretan i nepovratan napredak u reformi policije i saradnji sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju. Uvjeti za postizanje dogovora o reformi policije su jasni. Oni uključuju puno poštivanje tri principa EU i navedeni su u ranijim komunikima Upravnog odbora. Uz odgovarajuću političku volju, sporazum o reformi policije može biti postignut veoma brzo.

Upravni odbor pozdravlja hapšenje Zdravka Tolimira 31. maja i navodi ovo hapšenje kao dokaz da organi Srbije i Bosne i Hercegovine mogu naći i uhapsiti optuženike za ratne zločine. Upravni odbor poziva Srbiju, potpisnicu Dejtonskog sporazuma, i organe u Bosni i Hercegovini, posebno u Republici Srpskoj, da ispoštuju svoje obaveze koje imaju po međunarodnom pravu tako što će u potpunosti sarađivati sa Međunarodnim krivičnim tribunalom u Hagu (ICTY), imati proaktivnu ulogu u hapšenju svih preostalih optuženika bez daljeg odlaganja, uključujući Radovana Karadžića i Ratka Mladića, razbijati njihove mreže podrške i osigurati njihov transfer u Hag.

U vezi sa situacijom u području Srebrenice, Upravni odbor očekuje da predsjedavajući Vijeća ministara i entitetski premijeri ulože koordinirane napore da se poboljša situacija u Srebrenici, te pozdravlja osnivanje Grupe za koordinaciju rada na pitanjima vezanim za Srebrenicu čiji je cilj implementacija ovih napora.

Upravni odbor također pozdravlja imenovanje ambasadora Clifforda Bonda za izaslanika visokog predstavnika. Upravni odbor izražava podršku stavu izaslanika da se naglasak stavi na unapređenje javne sigurnosti, krivično gonjenje ratnih zločinaca, poboljšanje socijalnih usluga i efikasnije otvaranje radnih mjesta, kao ključne korake.

Upravni odbor također pozdravlja opredjeljenje organa BiH i RS da se više angažuju na rješavanju pitanja vezanih za osobe na takozvanoj "Srebreničkoj listi". Ne bi se smjelo dešavati da preživjele žrtve susreću počinioce ratnih zločina na pozicijama u organima vlasti. U tom kontekstu, Upravni odbor se slaže da postoji potreba za jačanjem kapaciteta bh. organa za provođenje istraga protiv osumnjičenih za ratne zločine i njihovo krivično gonjenje, te poziva međunarodnu zajednicu da razmotri na koji način može pružiti finansijsku podršku u tom smislu. Upravni odbor također naglašava značaj pružanja daljnje pomoći u identifikaciji žrtava ratnih zločina.

Upravni odbor još jednom ističe da se Bosna i Hercegovina, u skladu s Dejtonskim mirovnim sporazumom, složila da će u potpunosti ispoštovati i promovirati ispunjenje obaveza iz Ustava Bosne i Hercegovine odnosno Aneksa 4 tog Sporazuma, te podsjeća da je Vijeće sigurnosti, u skladu sa Poglavljem VII Povelje Ujedinjenih nacija, pozvalo strane da striktno poštuju svoje obaveze. Bosna i Hercegovina i dalje je dužna poštovati ove obaveze, na koje presuda Međunarodnog suda pravde od 26. februara nema nikakvog uticaja. Pitanja na koja se odnosi presuda su jasna: ona se odnosi na spor između dvije države, a prije svega na odgovornost Srbije prema "Konvenciji o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida". Ona ni na koji način ne nameće Bosni i Hercegovini zakonsku obavezu da donese izmjene i dopune na Ustav Bosne i Hercegovine.

Status Srebrenice i status svake druge organizacione jedinice u BiH može se promijeniti samo u skladu s odgovarajućim ustavima i zakonima. Upravni odbor naglašava da neće prihvatiti nikakve promjene niti pozive na donošenje promjena koje bi bile u suprotnosti s tim zakonima.

Upravni odbor izražava svoje razočarenje činjenicom da nije došlo do postizanja napretka po pitanju ustavne reforme, i naglašava da političke stranke nisu uspjele postići dogovor o načinu na koji bi se moglo rješavati pitanje prvog paketa ustavnih amandmana, kao i da vladajuće stranke nisu uspjele predložiti bilo kakvu usaglašenu alternativu.

Upravni odbor pozdravlja pomoć koju su pružili EU i SAD u nedavnim razgovorima političkih lidera u vezi sa ponovnim otpočinjanjem razgovora o ustavnoj reformi i uspostavljanjem procesa ustavnih reformi. Upravni odbor se pohvalno izrazio povodom ponude EU i SAD stranačkim liderima da ovom procesu daju političku, tehničku i finansijsku podršku. Upravni odbor još jednom poziva stranačke lidere da što hitnije pokrenu ovaj proces i poduzmu konkretne korake u cilju rješavanja pitanja prvog paketa amandmana dogovorenih u martu 2006. godine.

Konsolidiranje državnih institucija mora biti nastavljeno. U ovom kontekstu, Upravni odbor je sa zabrinutošću primio informaciju o nedavnim tvrdnjama da neke reforme mogu biti poništene putem vraćanja nadležnosti s državnog nivoa na nivo entiteta. No, da bi se okončali reformski procesi biti će potrebno izvršiti neke dodatne transfere nadležnosti u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine i relevantnim zakonima. Upravni odbor još jednom ponavlja svoje dosadašnje pozive na usvajanje kvalitetnog Zakona o fiskalnom vijeću, Zakona o obligacijama i na objedinjavanje supervizije banaka.

Upravni odbor izražava veliko nezadovoljstvo činjenicom da državni i entitetski organi u tri godine nisu uspjeli postići sporazum o raspolaganju državnom imovinom, zbog čega je visoki predstavnik još jednom morao da produži zabranu raspolaganja istom. Odbor poziva predsjedavajućeg Vijeća ministara i entitetske premijere da konačno postignu međuresorni dogovor i zahtijeva od visokog predstavnika da poduzme napore da se ovo pitanje okonča prije kraja septembra.

Upravni odbor pozdravlja napredak ostvaren u okviru implementacije Zakona o odbrani BiH i Zakona o službi. Međutim, Upravni odbor je sve više zabrinut zbog kašnjenja u procesu prenosa prava vlasništva na državu Bosnu i Hercegovinu, koji se odnosi na imovinu u okviru odbrambenog sektora. Upravni odbor poziva predsjedavajućeg Vijeća ministara i premijere entiteta da što hitnije usaglase uslove za vršenje prenosa prava vlasništva na osnovu Plana o prenosu prava vlasništva koji je predložio ministar odbrane BiH.

Upravni odbor izražava svoju zahvalnost Christianu Schwarz-Schillingu na doprinosu koji je tokom svog mandata dao implementaciji mira u BiH. Upravni odbor također izražava svoju zahvalnost višem zamjeniku visokog predstavnika, Peteru Bas-Backeru, na njegovim naporima.

Upravni odbor pozdravlja imenovanje Miroslava Lajčaka na funkciju novog visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU. Odbor očekuje uspješnu saradnju sa ambasadorom Lajčakom nakon njegovog stupanja na dužnost 2. jula 2007. godine.

Upravni odbor potvrđuje da će OHR ostati u BiH i nastaviti s provođenjem svog mandata u skladu s Dejtonskim mirovnim sporazumom, a posebno njegovim Aneksom 10, osiguravajući puno poštivanje Sporazuma. Cilj je da zatvaranje OHR-a bude izvršeno do 30. juna 2008. godine. Upravni odbor PIC-a će ponovo razmotriti situaciju na svojim sjednicama u oktobru 2007. godine i februaru 2008. godine.

Upravni odbor će svoju narednu sjednicu održati u Sarajevu, 30. i 31. oktobra 2007. godine.